atlant

WONEN
ZORG
WELZIJN

RUIMTE VOOR DIALOOG

kijk op dementiezorg

RUIMTE VOOR DIALOOG

Mensen met dementie ervaren vaak eenzaamheid. Zij begrijpen zichzelf niet, ze begrijpen de omgeving niet meer, mensen om hen heen tonen uit onkunde soms onbegrip. De eenzaamheid wordt alsmaar groter.
Daarbij zouden zij zo graag deel uitmaken van de maatschappij en contacten hebben. Weg van het gevoel alleen in deze nieuwe wereld te moeten zijn.

Een dialoog is de samenspraak van twee of meer mensen. Het is de kunst van samen denken en samen werken. Een dialoog plaatst de dingen en de mensen naast elkaar, in plaats van tegenover elkaar.
Dit leidt tot wederzijds vertrouwen, menselijk begrip en tot nieuwe inzichten.
Aan de basis hiervan ligt empathie. Je laat je vooroordelen los en verplaatst je in de ander.
Een dialoog heeft niet eens woorden nodig. In de stilte ontdek je aandacht voor de ander. Je ervaart diepgaander contact met de mensen.
Geef de dialoog de ruimte.

IN DIALOOG

met jou
met je bedreigde ik
met je verdwaalde ik
met je verborgen ik
met je verzonken ik
met je naasten
met je collega's

RUIMTE

voor levensloop
voor herkenning
voor gezelligheid
voor begrip
voor herinnering
voor aandacht
voor gesprek
voor empathie
voor verbintenis
voor betrokkenheid
voor eigen keuzes
voor verzorging
voor buiten zijn
voor elkaar
voor expertise
voor verbinding
voor structuur
voor beweging
voor aanpassing
voor muziek

Als de dochter van mevrouw Krul komt, verschijnt een lach op haar gezicht: ‘Daar kijk ik graag naar!’

IN DIALOOG MET JOU

Jij bent het allerbelangrijkste voor mij. Jij weet niet of ik weet wat in jou leeft. Je hebt behoefte aan begrip en steun.

Meer informatie over de algemene visie van Atlant

Mevrouw Slotboom gaat elke dag naar haar man toe, en ze heeft een zoon, oh ja, nee, twee.

IN DIALOOG MET JE BEDREIGDE IK

Wat is er met mij aan de hand? Je staat aan het begin van een onzekere toekomst. Je beseft dat je dingen vergeet, dat je niet meer alles als voorheen kan doen. Je slingert heen en weer tussen ontkennen en toelaten.

Meer informatie over de fases van dementie

Mevrouw Buijtenhuis wil niet altijd vragen als er iets is. Ze is blij dat de rolstoel er nu is. Zo is ze weer mobiel.

IN DIALOOG MET JE VERDWAALDE IK

De dagen en tijd, de omgeving waarin je bent, geven je geen houvast meer. Het leven glipt tussen je vingers door. Vroeger en nu gaan door elkaar lopen. Je denken is verstoord, je bent overweldigd door je eigen emoties.

Meer informatie over de fases van dementie

Mevrouw Kroon vertelt dat haar man een thuis voor gehandicapten mede heeft opgericht. Nu kijkt hij zo donker.

IN DIALOOG MET JE VERBORGEN IK

Het is moeilijk om je gevoelens te uiten. Je probeert dit door herhalende bewegingen en onverstaanbare geluiden. Je reageert bang, boos, blij of bedroefd. Je behoefte aan contact is nauwelijks zichtbaar.

Meer informatie over de fases van dementie

Fred, de echtgenoot van mevrouw Schaart, komt elke week koken. Toen Fred er laatst was, pakte ze zelfs zijn hand.

IN DIALOOG MET JE VERZONKEN IK

Je leeft in je eigen wereld. Je gedachten zijn verstild. Je reageert alleen nog op sfeer, geuren, geluiden en aanraking. Je zintuigen vertellen of je gespannen of ontspannen bent.

Meer informatie over de fases van dementie

Jan ten Hove komt elke dag kijken naar mevrouw Blom. Hij heeft 30 jaar geleden haar man beloofd voor haar te zorgen.

IN DIALOOG MET JE NAASTEN

Als mantelzorger komt er veel op je af. Je dierbare is niet meer die hij ooit was. Verlies gaat samen met rouw. Je wilt gewoon het beste voor je naaste en vraagt je af hoe dat moet.

Meer informatie over mantelzorgbeleid

Rita van Beem, Henny van Seeters en Gea Walraven gaan pas naar huis als alle bewoners heerlijk in bed liggen.

IN DIALOOG MET JE COLLEGA'S

Je werkt graag met mensen. Je hebt bewust voor je vak gekozen. Soms stelt je beroepswens je nogal voor uitdagingen. Je wilt het goed doen. Je weet dat je alleen als team de klus kan klaren.

Meer informatie over werken en leren

Zie hier tips en mogelijkheden voor de omgang met mensen met dementie.
Vul het vooral aan met je eigen ervaringen en suggesties. Maak het beter en completer.
Zo kunnen we samen de kwaliteit van leven van mensen met dementie aanzienlijk verbeteren.

Hiervoor zijn de basis onderwerpen beschreven. Elk onderwerp heeft zijn eigen kleurcodering, weergegeven in een tab. In hetgeen volgt vind je de bijhorende tips en mogelijkheden. Je kunt overal zelf onderwerpen en mogelijkheden toevoegen.

‘Wanneer komt de boot?’ Dat zegt mevrouw Krul wel vaker. Dochter Ria legt aan Truus Smeenk uit dat haar vader zelf boten bouwde, er zijn mooie foto’s van tewaterlatingen.

RUIMTE VOOR LEVENSLOOP

Je hebt een heel leven achter de rug. Je bent getrouwd, je hebt kinderen, je had een baan, je had hobby’s. Er is een heleboel dat jouw leven tekent, dat maakt jou uniek. Onmisbare ervaringen om aan te halen.

Zie ook EXPERTISE en VERBINTENIS

Mevrouw Mulder houdt van kikkers en ze kan erom lachen: 'Straks denken ze nog dat ik geschift ben.' Voor Suzanne de Wit is het ook een pretje.

RUIMTE VOOR HERKENNING

Je houdt van lucht, licht en ruimte. En je hebt je eigen dingetjes, iets wat vertrouwd en van jou is. Dat is veilig en herkenbaar.

Zie ook HERINNERING

Mevrouw Kreleger en mevrouw Mulder aan de sjoelbak, samen met Marleen de Leeuw. Mevrouw Mulder: 'Dat niksen kan je altijd nog doen.'

RUIMTE VOOR GEZELLIGHEID

Je houdt van gezelligheid. Kijken, meedoen, meedraaien, leuke dingen doen, als vanouds.

Zie ook ELKAAR

Meneer Mendel huilt, dan scheldt hij. Ilja Deelstra begint te zingen, hij zingt mee. Even vrolijkt hij op. Dan wordt hij weer boos. En dat alles binnen één minuut.

RUIMTE VOOR BEGRIP

Er zit geen rem op je emoties. Je huilt, je lacht, je vloekt. Je zegt iets boos, je kan je niet inhouden. Anderen kijken raar naar je. Je snapt niet waarom.

Zie ook EMPATHIE

Mevrouw Buijtenhuis herkent haar kleindochters op de foto. Ze zijn van haar oudste zoon. Rita van Beem vraagt naar de namen, tsja, die weet zij niet. Dat maakt ook niet uit.

RUIMTE VOOR HERINNERING

Je geheugen laat je in de steek. Het helpt je dingen te zien die je herkent. Plaatsen en gezichten worden weer met betekenis gevuld, de herinnering wordt levendig.

Zie ook HERKENNING en MUZIEK

Een huisdier is op alle leeftijden een mooie aanvulling. Mevrouw Kreleger houdt ervan om samen met Chantal Weijland hond Lynn uit te laten, hij trekt aandacht en geeft aandacht.

RUIMTE VOOR AANDACHT

Je hebt behoefte aan iemand die er voor jou is, die je vertrouwt. Die je hoort, die je ziet zoals jij bent. Je waardeert nabijheid. Je voelt de oprechte belangstelling. Je antwoordt met blijheid.

Zie ook BUITEN ZIJN en VERBINDING

Gea Walraven bespreekt met meneer Ten Hove de mogelijkheden. Hoe kan het leven voor mevrouw Blom aangenamer gemaakt worden en wat kan hij bijdragen.

RUIMTE VOOR GESPREK

Je wilt weten wat je te wachten staat. Het is nieuw voor je. Voor jou is het net zo onzeker als voor je dierbare. Fijn als er altijd uitwisseling is en je uitleg krijgt.

Zie ook LEVENSLOOP en BETROKKENHEID

Mevrouw Kümük ergert zich aan muren en struiken die haar in de weg staan. Ze begrijpt alleen Turks. Ze was haar hele leven opgesloten.

RUIMTE VOOR EMPATHIE

Je probeert mensen met dementie te begrijpen. Waarom doen ze vreemde dingen? Je negeert je eigen ik, wat voor jou belangrijk is telt niet, je verplaatst je in de ander.

Zie ook B E G R I P

Mevrouw Schaart praat met de ogen. Annet Kooi praat met haar en let op de ademhaling, pas dan gaat ze zachtjes haar arm bewegen. Ze heeft dit bij de opleiding PDL geleerd.

RUIMTE VOOR VERBINTENIS

Je kan niet meer aangeven wat je wilt. Terwijl je nog zeker goed weet wat je bevalt en niet. Je bent aangewezen op mensen die je zonder woorden verstaan. Die een stille dialoog met je aangaan.

Zie ook AANPASSING en EXPERTISE

Mevrouw Kroon geeft haar man een handmassage en probeert contact te maken: ‘Kiek me eens aan, lach me eens toe.’

RUIMTE VOOR BETROKKENHEID

Je dierbare is veranderd. Hij stond midden in het leven, hij had praatjes. De ziekte heeft hem stil gemaakt, hij kan niet meer uiten wat hij wil. Alsnog kun je veel voor hem betekenen.

Zie ook GESPREK en VERBINDING

Meneer Dekker: 'Ik ben de enige man die hier rookt. Activiteiten doe ik niet aan. Na 10 minuten ben ik weg. Zo'n gelul. Ik vind er niks aan.'

RUIMTE VOOR EIGEN KEUZES

Je hele leven was je autonoom. Nu ook, je gaat je eigen gangetje en kiest wat je wilt doen, en ook wat je wilt laten.

Zie ook B E G R I P

Mevrouw Blom vindt fijn als het haar door Gea Walraven gekamd wordt. Het is net een hoofdmassage

RUIMTE VOOR VERZORGING

Je zag er altijd netjes uit. Nu ook, het hoort bij de waarde van een mens. Daardoor hoor je ook erbij, je voelt je fijn als je verzorgd bent.

Zie ook AANDACHT en STRUCTUUR

Mevrouw Buijtenhuis op de duofiets met Petra van Leeuwen. Ze is onder de indruk van de mooie natuur.

RUIMTE VOOR BUITEN ZIJN

Je houdt van vrijheid en van groen. Buiten zijn geeft je lucht om te ademen. Je geniet van de indrukken die je opdoet.

Zie ook AANDACHT

Mevrouw Ditshuizen: 'Joh, we lachen wat af.' Mevrouw Janssen: 'Zij maakt het altijd gezellig.'

RUIMTE VOOR ELKAAR

Samen lachen, samen zijn, dat ben jij. Je vult je dag graag met anderen, je vermaakt je. Je nieuwe plek heeft jou vriendschappen gegeven.

Zie ook GEZELLIGHEID

Joke Handstede, Lianne van Veldhuizen, Suzanne Blokker en Mentine Schipper bespreken samen de dossiers.

RUIMTE VOOR EXPERTISE

Je deelt je ervaringen, je onderzoekt, je leert, je volgt een opleiding. Je deelt de leefgeschiedenis van mensen. Samen kijk je hoe je omgaat met bepaald gedrag. Je draagt je kennis uit.

Zie ook LEVENSLOOP en VERBINTENIS

Noëlle, de kleindochter van mevrouw Kreleger, versiert cupcakes samen met haar vriendinnetje Tess.

RUIMTE VOOR VERBINDING

Ouderen en kinderen, dat trekt elkaar. Kinderen bejegenen je heel onbevangen. Ze oordelen niet, ze kunnen onvoorwaardelijk met je omgaan.

Zie ook BETROKKENHEID

Anneke Aukes en Greta Nauta gezellig samen met mevrouw de Weert, mevrouw Slotboom en mevrouw Wolters.

RUIMTE VOOR STRUCTUUR

Samen eten betekent lekker bij elkaar zijn. Op vaste tijden van de dag, zo kijk je er elke dag opnieuw naar uit.

Zie ook AANDACHT en GEZELLIGHEID

Mevrouw Krul houdt van uitdaging. Vroeger was het wedstrijdzeilen, nu balletje gooien met dochter Ria.

RUIMTE VOOR BEWEGING

Je hebt mogelijkheden. Je lichaam weet nog wat het hoofd al lang is vergeten. Je doet een klein wedstrijdje, je danst, zoals vroeger, heerlijk.

Zie ook HERINNERING

Fysiotherapeute Joke Handstede tast voorzichtig af bij meneer Kroon, wat zijn de mogelijkheden, wat vindt hij fijn?

RUIMTE VOOR AANPASSING

Voor jou is noodzakelijk dat we je vanzelfsprekend begrijpen. Je zegt nee en je bedoelt ja. Je geeft het aan met je lichaam. Anderen zijn jouw oren en ogen.

Zie ook EMPATHIE

Als Marlies Brandt 'Que sera' zingt,verschijnt bij mevrouw Van Oorspronk een intens gevoel op haar gezicht.

RUIMTE VOOR MUZIEK

Het gevoel voor muziek blijft heel lang intact. Muziek haalt herinneringen op en is in staat emoties op te wekken.

Zie ook AANDACHT en HERINNERING

Plak hier naar wens een foto

RUIMTE VOOR EIGEN INVULLING

...

AAN DEZE KIJK OP DEMENTIEZORG WERKTEN MEE

Anneke Aukes Teamleider Sprengenhof en dagebehandeling/Kopgroep Heemhof
Rita van Beem Woonbegeleider Berkenhove
Suzanne Blokker Projectleider/teamleider Berkenhove
Mevrouw Blom woont in De Loohof
Marlies Brandt Muziektherapeut
Mevrouw Buijtenhuis woont in Berkenhove
Marieke Buitenhuis Ergotherapeut
Ilja Deelstra Woonbegeleider KSW Berkenhove
Meneer Dekker woont in Sprengenhof
Mevrouw Ditshuizen woont in Piekemahof
Mevrouw Hackel woont in Berkenhove en neemt deel aan de dagverzorging
Joke Handstede Fysiotherapeut
Jan ten Hove Mantelzorger van mevrouw Blom
Mevrouw Janssen woont in Piekemahof
Evita de Jong EVV-er Koningin Wilhelmina
Manon van Kampen Ergotherapeut
Annet Kooi EVV-er Sprengenhof
Marlies van Kordelaar Programmaleider
Mevrouw Kreleger woont in KSW Berkenhove
Meneer Kroon en zijn vrouw Meneer Kroon woont in KSW Berkenhove
Mevrouw Krul en dochter Ria Mevrouw Krul woont in De Loohof
Mevrouw Kümük woont in Heemhof
Marleen de Leeuw Woonbegeleider KSW Berkenhove
Petra van Leeuwen Woonbegeleider Berkenhove
Mevrouw Mallenstein neemt deel aan de dagverzorging Berkenhove
Elise Meijering haar moeder, mevrouw Slijkhuis, woonde in De Loohof
Meneer Mendel woonde in KSW Berkenhove
Saira Moeniralam Specialist Ouderengeneeskunde
Mevrouw Mulder woont in De Loohof
Mevrouw Mulder woont in KSW Berkenhove
Greta Nauta Woonbegeleider Sprengenhof
Noëlle en haar vriendjes kleindochter van mevrouw Kreleger
Mevrouw Van Oorspronk woont in Heemhof
Mevrouw Schaart woont in Sprengenhof
Mentine Schipper Psycholoog
Henny van Seeters EVV-er KSW Berkenhove
Mevrouw Slotboom woont in Sprengenhof
Truus Smeenk EVV-er De Loohof
Lianne van Veldhuizen Ergotherapeut

Gea Walraven Woonbegeleider Berkenhove
Greet Wassink haar man, meneer Wassink, woonde op KSW Berkenhove
Mevrouw De Weert woont in Sprengenhof
Chantal Weijland Woonbegeleider KSW Berkenhove
Suzanne de Wit EVV-er De Loohof
Mevrouw Wolters woont in Berkenhove
Janet Wuestman EVV-er De Loohof

en nog velen meer die eerlijk uit hun leven en uit hun werkveld hebben verteld en die vooral **Dorothee Pape** van Studio Ninaber opnieuw de ruimte hebben gegeven om alle informatie te vertalen naar deze kijk op dementiezorg.

COLOFON

Uitgever Atlant
Samenstelling, concept en design Dorothee Pape | Studio Ninaber
Fotografie Bas Adriaans
Coördinatie fotoshoots Suzanne Blokker

Atlant dankt allen die meegewerkt hebben aan de fotografie en de mensen die gefotografeerd zijn in het bijzonder. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd.
© Atlant 2018